Nakit Temelli Yardımlar Teknik Çalışma Grubu (CBI TWG)

Ulusal Toplantı Notları

12 Mayıs 2026, Çevrimiçi Toplantı

Toplantı Başkanı: Ahmet Ünver (UNHCR) & Burcu Ayvazoğlu (TRC)

Notları Hazırlayan: Umay Atik (UNHCR) & Ahmet Ünver (UNHCR)

Katılımcı Kurumlar: Buca Belediyesi, ECHO, GOAL, ICS – Givy, IOM, IFRC, Olive Branch , SGDD-ASAM, Şahinbey Belediyesi, Türk Kızılayı, UFUK Horizon, UNFPA, UNHCR, UNICEF, YECED

Duyurular

- **2025 yılına ilişkin CVA haritalama çalışması** tekrar hatırlatılmış ve şu ana kadar henüz herhangi bir girdi paylaşılmadığı belirtilmiştir.
  - Çalışmanın amacı, bir önceki yıla ait nakit yardım faaliyetlerine ilişkin ek programatik verilerin toplanmasıdır. Bu kapsamda, önceki yılın verilerinin analiz edilmesi, mevcut boşlukların tespit edilmesi ve mevcut yıl için daha etkin önceliklendirmeye ve uygulamaya katkı sağlanması hedeflenmektedir.
  - Referans olması açısından 2024 CVA haritalama gösterge paneli de paylaşılmıştır.
  - Toplantı sonrasında, kılavuz bilgilerini içeren bir hatırlatma e-postasının yeniden paylaşılacaktır.
  - Talep edilmesi halinde, haritalama detayları ile toplanan bilgilerin kırılımlarına ilişkin spesifik bir toplantı da düzenlenebilir.
- **Koruma kapsamında kira desteğine yönelik nakit yardımlara** ilişkin bir çalışma yürütülmesinin planlandığı paylaşılmıştır.
  - CBI TWG tarafından yılda iki kez güncellenen MPCA kılavuzu ve ilgili Minimum Harcama Sepeti (MEB) içerisinde kira bileşeni mevcuttur; ancak daha çok temel ihtiyaçlar kapsamında ve minimum seviyede ele alınmıştır.
  - Koruma bağlamında kira ihtiyaçlarının daha yüksek olabilir. Bu doğrultuda ilgili çalışmanın ilk etapta CVA TAG ile hazırlanması, ardından daha geniş ölçekte yaygınlaştırılması planlanmaktadır.
  - Çalışmanın temel amacı, koruma amaçlı nakit desteği kılavuzu kapsamında ortaklar arasındaki uyumlanmayı güçlendirmektir.

Operasyonel Konular

Program Güncellemeleri

- **GIZ: CLIP projesi** kapsamında, deprem sonrası nakit yardım bileşeni altında mevcut uygulayıcı ortak **ASAM** ile **Hatay ve Malatya**'da **MPCA** dağıtımı gerçekleştirilecektir.
  - Ödemelerin **Haziran** ayının ilk haftasında başlaması ve Haziran ortasına kadar tamamlanması beklenmektedir.
  - Bunun, **CLIP bünyesindeki son nakit yardımı** olacağı belirtilmiştir.
- **IOM: ECHO** fonuyla **202 faydalanıcı** hedefli bir **nakit yardım programı** yürütülmektedir.
  - Sağlanan tasarruflar sayesinde **ilave 35 kişinin** daha programa dahil edilmesi öngörülmektedir.
  - Değerlendirme süreçleri tamamlanmış ve ödemeler **Mayıs** ayında gerçekleştirilecektir.
- **Türk Kızılay:** Toplum temelli göç programları kapsamında da nakit yardımı faaliyetleri yürütülmektedir.
  - **Dünya Bankası** ile yürütülen bir proje kapsamında **kurs/harcırah destekleri** sağlanmakta olup ödemeler **Kızılaykart** üzerinden gerçekleştirilmektedir.
  - **UNDP** ile yürütülen **INSURE** projesi kapsamında da **kurs/harcırah desteği** sağlanmakta ve ödemeler doğrudan Türk Kızılay'ın ilgili birimi tarafından yapılmaktadır.
  - Kurslara katılan **çocuk sahibi annelere ilave destek** sağlanabilir.
  - Söz konusu ödemeler için kursların **en az %80 oranında tamamlanması koşulu** vardır.
- **STL: ECHO** fonu ve **DKH** iş birliğiyle yürütülen kış hazırlık yardımları kapsamında 2025 yılı sonunda sağlanan desteklerden kur farkı nedeniyle kalan bütçe ile **Adıyaman, Malatya ve Hatay**'da **ek 57-58 haneye nakit desteği** sağlanmaktadır. Kış döneminin sona ermesi nedeniyle söz konusu destek yalnızca **MPCA** olacaktır. Transfer

miktarı, CBI TWG Şubat 2026 MPCA Kılavuzu ile uyumludur. Dağıtım kapsamında **ASAM** ve **IOM** ile **mükerrerlik önleme** kontrolleri Kurumlararası Mükerrerlik Önleme Platformu üzerinden gerçekleştirilmiştir.

- STL, **mesleki eğitim kurslarına yönelik teşvik** desteklerine de devam etmektedir. Destekler **Mayıs 2025** itibarıyla başlamış olup son kurlar kapsamında devam etmektedir. Faaliyetler **Adıyaman, Malatya ve Hatay'da** yürütülmektedir. Destekler ağırlıklı olarak yol ve yemek desteği şeklinde sağlanmaktadır; ancak faydalanıcı geri bildirimlerine göre destek içeriğinde değişiklik yapılabilir.
- **Adıyaman, Malatya ve Hatay'da mikro hibe** dağıtımları da başlamıştır. **Küçük ve mikro işletmelere** yönelik toplam **60** mikro hibe sağlanması öngörülmektedir. Mikro hibelerin **1 veya 2 taksit** halinde geri ödenebilir şekilde uygulanması planlanmaktadır. Kursların ardından mikro hibeler aracılığıyla işe yerleştirme süreçleri de desteklenmektedir. STL'in bu konuda deneyim ve bilgi paylaşımına açık olduğu belirtilmiştir.

YSUY Programı - Üçüncü Dağıtım Sonrası İzleme (PDM) Bulguları

- **YSUY PDM 3** kapsamında, **Mayıs-Eylül 2025** döneminde hanelerle telefon anketleri gerçekleştirilmiştir.
- PDM 2 ile karşılaştırıldığında, YSUY dışında kalan haneler ile SUY hanelerinin **gelirlerinde** sınırlı artış gözlemlenirken, T-SUY hanelerinin gelirleri yaklaşık **%30** düşmüştür. Bu durum, T-SUY hanelerinin **%30**'unda çalışan birey bulunmaması ile ilişkili olabilir.
- Medyan hane **harcaması %8** azalarak **28,768 TL**'ye düşmüştür. Ancak bu düşüşün temel nedeni **mevsimsel farklılıklardır**.
  - PDM 2 Aralık 2024-Nisan 2025 dönemini, yani kış aylarını kapsar. PDM 3 ise farklı bir dönemde gerçekleştirilmiştir. Kış aylarında harcamaların daha yüksek olması nedeniyle PDM 3'te harcamalarda düşüş gözlemlenmiştir ama bu ihtiyaçların azaldığı anlamına gelmez. İhtiyaçların devam ettiği, MEB tutarlarındaki artıştan da görülebilir.
  - Hane harcamalarında en yüksek kalemler **gıda ve kiradır**. Bunları **eğitim, giyim** ve sonra da **sağlık** harcamaları takip eder. PDM 3'ün okul hazırlık dönemine denk gelmemesine rağmen eğitim harcamalarının yüksek çıkması, ailelerin eğitim materyallerini önceden stoklayabildiğine işaret edebilir. Hanelerin, uygun fiyatlı gıda ürünlerini de stokladıklarına ilişkin geri bildirimler paylaşılmıştır.
- Hanelerin **%75**'i **borçludur** ve borç miktarı tüm gruplar genelinde yaklaşık **%16** artmıştır. En fazla borç **gıda** harcamaları için, ardından **kira** giderleri için alınmaktadır.
- **YSUY kriterlerindeki değişiklikler** sonrasında **faydalanıcı hane profiline** ilişkin bilgiler paylaşılmıştır.
  - SUY hanelerinin ortalama 6 kişiden oluşur ve çoğunlukla ebeveynler ile 2-3 çocuğu içerir.
  - T-SUY hanelerinde ise ortalama hane büyüklüğü nispeten daha azdır.
  - Transfer tutarları belirlenirken **kadınlar, çocuklar ve 65 yaş üstü erkeklerin** baz alındığı belirtilmiştir.
  - **Çalışma çağındaki yetişkin erkeklerin** hesaplamaya dahil edilmediği aktarılmıştır.
- **YSUY dışında kalan hanelerin durumunun da kötüleştiği** ve SUY ile T-SUY hanelerine benzer kırılganlık eğilimleri gösterdiği paylaşılmıştır.
- *Daha fazla detay için ilgili slaytlara bakınız.*

CBI TWG Yönetişim ve Planlama

- 2026 yılına ilişkin CVA koordinasyonu konusunda genel bir değerlendirme gerçekleştirilmiştir. Geçtiğimiz hafta gerçekleştirilen ilk 2026 CVA TAG toplantısında bazı olası odak alanları belirlenmiştir.
  1. **Koruma odaklı nakit yardım kılavuzu geliştirilmesi**
     - CBI TWG genel olarak MPCA ve temel ihtiyaçlar bağlamında MPCA Kılavuzu paylaşır; ancak koruma alanına yönelik ayrı bir nakit yardım kılavuzunun geliştirilmesinin önemi vurgulanmıştır.
     - Koruma alanında standartlaştırılmış bir MEB bulunmadığı, buna rağmen donörlerin koruma için nakit kapsamında ihtiyaç değerlendirmeleri ve program tasarımlarına ilişkin ilgisinin arttığı belirtilmiştir.
     - İhtiyaçların iller arasında farklılaşabilir. Örneğin, depremden etkilenen bölgeler ile büyük şehirler arasında farklı ihtiyaçları ortaya çıkabilir.
  2. **Finansal Servis Sağlayıcı (FSP) kapasitesi ve haritalama ihtiyacı**
     - Aktif FSP sayısının oldukça sınırlı olması kritik bir boşluk yaratmaktadır.
     - Kupon hizmeti sunan muhtemel tek aktif sağlayıcı Nagis olabilir.
     - Özellikle MPCA uygulamaları ve hazırlıklılık açısından FSP'lerin aktif oldukları bölgelerin, sundukları hizmetlerin ve bunların koşullarının haritalandırılmasına ihtiyaç vardır.

- Ortaklar, bildikleri aktif FSP'leri paylaşmaya teşvik edilmiştir.

3. **ECHO standartları ve öncelikleri ile ilgili bilgilendirme**
   - ECHO'nun idari standartları ile operasyonel/programatik standartları ile ilgili ortaklara yönelik daha fazla açıklayıcı bilgilendirme yapılmasının faydalı olacağı değerlendirilmiştir.
   - Mümkün olması halinde, kriterler ve önceliklere ilişkin detaylı bir oturumun Haziran ayında veya sonrasında ECHO ile ve CBI TWG kolaylaştırıcılığında düzenlenmesi önerilmiştir.
   - Bu kapsamda ECHO'nun talebin bölgesel düzeyde paylaşması ve koordine edilmesi gerektiği ve CBI TWG ile iletişimde olacağı aktarılmıştır.
   - ECHO, özellikle yönlendirmeler ve koruma alanlarında yeni kriterler olacağını eklemiştir.
   - ECHO, nakit yardımını öncelikli müdahale yöntemi olarak görmektedir ve kupon yöntemi ise son seçenek olarak değerlendirilir. Koruma için nakit yaklaşımı ise tamamen ayrı değerlendirilmesi gereken bir alandır.
4. **CALP Network eğitim modüllerinin Türkçeye çevrilmesi**
   - Saha kapasitesini desteklemek amacıyla temel CALP Network eğitim modüllerinin Türkçeye çevrilmesine yönelik önemli bir ihtiyaç vardır.
5. **Webinar ve kapasite geliştirme faaliyetleri**
   - Bilgilendirici webinarların devam ettirilmesi niyeti kapsamında olası webinar temaları ortakların talepleri temelinde değerlendirilecektir.
   - Ortakların bu tür kapasite geliştirme faaliyetlerine destek sağlayıp sağlayamayacaklarının değerlendirileceği aktarılmıştır.

Diğer Konular

- Bir sonraki CBI TWG toplantısının **30 Haziran** günü gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.